

Crna Gora
Ministarstvo ekonomije

INVESTICIONO - RAZVOJNI FOND CRNE GORE A.D.

**PROGRAM PODRŠKE ZA MODERNIZACIJU
PRERAĐIVAČKE INDUSTRIJE
2018-2020**

Podgorica, januar 2018. god.

UVOD

Sveobuhvatnom analizom stanja u sektoru prerađivačke industrije utvrđeno je da je uz postojeću strukturu i vrstu opreme u preduzećima, uvažavajući sadašnje stanje i dinamiku promjena na tržištu, nemoguće je obezbijediti dugoročan rast proizvodnje. Zastarjelost opreme, niska fleksibilnost i produktivnost proizvodnje, kao i nezadovoljavajući nivo kvaliteta proizvodnih sistema predstavljaju jednu od osnovnih prepreka razvoja konkurentnosti crnogorskih preduzeća.

Nužne organizacione i tehnološke promjene na području proizvodnje, u cilju postizanja veće fleksibilnosti, produktivnosti i rentabilnosti crnogorskih preduzeća definiše potrebu usvajanja novih tehnologija kroz investicije u tehničko-tehnološku opremljenost. Unaprjeđenje proizvodnog procesa kroz primjenu novih tehnologija rezultira povećanjem obima proizvodnje, smanjenjem proizvodnih troškova i povećanjem kvaliteta proizvoda. Ujedno, investiranjem u savremenu tehnologiju uz nadogradnju vještina postiže se optimalno iskorišćavanje resursa, podizanje konkurentnosti samih preduzeća i njihova integracija u globalne lance vrijednosti.

S obzirom da investicije u opremu predstavljaju jedan od glavnih koraka na putu razvoja preduzeća i modernizacije crnogorske privrede, **Program podrške za modernizaciju prerađivačke industrije ima cilj jačanje konkurentnosti privrednih subjekata, unaprjeđenje poslovanja, produktivnosti i profitabilnosti kroz usvajanje novih tehnologija, kako bi se omogućilo osavremenjavanje proizvodnih procesa, efikasna upotreba raspoloživih resursa, razvoj novih proizvoda i usluga, kao i otvaranje novih radnih mjesta.**

Ovaj Program podrške dopriniće realizaciji ciljeva definisanih **Industrijskom politikom Crne Gore do kraja 2020. godine** i čini jednu od ključnih aktivnosti u okviru implementacije **Akcionog plana Industrijske politike Crne Gore 2016-2020**. Sastavni je dio i najvažnijih strateško-razvojnih dokumenata Crne Gore (Program ekonomskih reformi za Crnu Goru 2018-2020 i Pravci razvoja Crne Gore 2018-2021), a usklađen je i sa strateškim ciljevima strategija koje se odnose na konkurentnost (Strategija regionalnog razvoja do 2020. godine i Strategija razvoja Jugoistočne Evrope do 2020. godine).

I PREDMET I KARAKTERISTIKE PROGRAMA

Program podrške za modernizaciju prerađivačke industrije podrazumijeva realizaciju planirane investicije – nabavku opreme, dijelom ili u potpunosti¹, kroz kreditni aranžman sa Investiciono-razvojnim fondom Crne Gore (IRF).

Ukoliko privredni subjekat zadovolji uslove Programa i IRF odobri kredit, potencijalni korisnik može ostvariti pravo na subvenciju do **20% vrijednosti nabavke opreme**² (bez poreza na dodatu vrijednost) na iznos sredstava obezbijeđenih kroz kreditni aranžman sa IRF, u skladu sa Programom i pravilima dodjele državne pomoći.

¹ Nabavka opreme može biti finansirana iz sopstvenih sredstava do nivoa 50% vrijednosti investicije.

² U skladu sa Pravilnikom o listi pravila državne pomoći ("Službeni list CG", br. 35/14, 02/15, 38/15 i 20/16), Prilog 1 – Smjernice za regionalnu državnu pomoć za period 2014 – 2020, visina odobrenih bespovratnih sredstava dodjeljuje se na iznos opravdanih troškova nabavke opreme, u skladu sa predmetom Programa. U opravdane troškove, u skladu sa Regulativom Komisije (EU) br. 651/2014, od 17. juna 2014. godine, prilog 7a Pravilnika o dopuni pravilnika o listi pravila državne pomoći ("Službeni list", br. 02/15), Poglavlje III, Odjeljak 1, član 14 – Regionalna pomoć za ulaganje, u skladu sa ovim Programom, spadaju troškovi ulaganja u materijalnu imovinu.

Kako je prethodno naglašeno, potrebna sredstava za nabavku opreme (dijelom ili u potpunosti) obezbjeđuju se kroz kreditni aranžman sa IRF, pod uslovima koje podrazumijeva kreditna linija IRF "**Program podrške za modernizaciju industrije**"³.

Visina odobrenih bespovratnih sredstava koja se dodjeljuje u zavisnosti od iznosa vrijednosti nabavke opreme obezbijedene kroz kreditni aranžman sa IRF zavisi od veličine privrednog subjekta (uzimajući u obzir donju i gornju granicu vrijednosti nabavke):

- vrijednost učešća bespovratnih sredstava Ministarstva u odnosu na vrijednosti nabavke opreme u slučaju **preduzetnika, mikro i malih privrednih društava**⁴ iznosi do **20%**
- vrijednost učešća bespovratnih sredstava Ministarstva u odnosu na vrijednosti nabavke opreme u slučaju **srednjih privrednih društava**⁵ iznosi do **10%**

Iznos odobrenih bespovratnih sredstava u visini do 20% vrijednosti nabavke opreme ne može biti manji od **5.000 eura** niti veći od **20.000 eura** (bez poreza na dodatu vrijednost). U skladu sa tim, vrijednost nabavke opreme na koju se dodjeljuju bespovratna sredstva kreće se u rasponu od **25.000 do 100.000 eura**.

U slučaju da ukupni troškovi nabavke opreme prelaze 100.000 eura, korisnik može finansirati razliku sopstvenim učešćem ili da za taj iznos uveća kreditni zahtjev kod IRF.

Iznos sredstva za realizaciju Programa u periodu 2018-2020 određuje se godišnjim budžetom Ministarstva ekonomije, a ista su raspoloživa od datuma objavljivanja Javnog poziva do utroška raspoloživih sredstava, a najkasnije do 15. decembra tekuće godine.

Obezbijedena podrška (do 20% bespovratnih sredstava) uz povoljnosti dobijene kroz kreditni aranžman sa IRF ne smiju preći maksimalni intenzitet regionalne pomoći za ulaganja u materijalnu imovinu, u skladu sa važećim pravilima državne pomoći⁶.

Sredstva opredijeljena Programom namijenjena su za nabavku:

- **nove proizvodne mašine i/ili opreme;**
- **polovne proizvodne mašine i/ili opreme (ne starije od pet godina) i**
- **novih djelova, specijalizovanih alata za mašine ili druga kapitalna dobra koja će se iskoristiti za stavljanje u pogon neiskorišćenih mašina.**

³ Kreditna linija IRF "Program podrške za modernizaciju industrije" podrazumijeva najpovoljnije kreditne uslove za ovu svrhu na domaćem tržištu, sa prosječnom godišnjom kamatnom stopom od oko 3 odsto, grejs periodom do četiri godine i rokom otplate do 12 godina. Precizni uslovi ove kreditne linije definisani su Godišnjim planom rada IRF za tekuću godinu.

⁴ U skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu ("Službeni list Crne Gore", br. 052/16), član 5, u mikro pravna lica razvrstavaju se pravna lica koja na dan sastavljanja bilansa stanja ispunjavaju dva od sledeća tri kriterijuma:

- prosječan broj zaposlenih u poslovnoj godini nije veći od 10
- ukupan prihod na godišnjem nivou ne prelazi 700.000,00 €
- ukupna aktiva ne prelazi 350.000,00 €;

u mala pravna lica razvrstavaju se pravna lica koja na dan sastavljanja bilansa stanja zadovoljavaju dva od sledeća tri kriterijuma:

- prosječan broj zaposlenih u poslovnoj godini je veći od 10, a manji od 50
- ukupan prihod na godišnjem nivou je veći od 700.000,00 € a manji od 8.000.000,00 €
- ukupna aktiva je veća od 350.000,00 € a manja od 4.000.000,00 €.

⁵ a u srednja pravna lica razvrstavaju se pravna lica koja na dan sastavljanja bilansa stanja ispunjavaju dva od sledeća tri kriterijuma:

- prosječan broj zaposlenih u poslovnoj godini veći od 50, a manji od 250
- ukupan prihod na godišnjem nivou je veći od 8.000.000,00€, a manji od 40.000.000,00 €
- ukupna aktiva je veća od 4.000.000,00 €, a manja od 20.000.000,00 €.

⁶ Maksimalan intenzitet regionalne pomoći za ulaganja u materijalnu imovinu po pravilima državne pomoći iznosi do 70% za mala privredna društva odnosno do 60% za srednja privredna društva (u ukupnom iznosu).

Sredstva se NE mogu koristiti za:

- nabavku putničkih, teretnih i komercijalnih vozila
- pokrivanje troškova koji su u vezi sa nabavkom opreme kao što su: carinski i administrativni troškovi, troškovi špedicije, skladištenja i manipulacije, montaže i instaliranja opreme, obuke i dr.
- pokrivanje troškova koji su u vezi sa odobravanjem i sprovođenjem kredita IRF, kao što su troškovi: obrade kredita, kamate, osiguranja pokretnosti, kursnih razlika i sl.
- refundaciju sredstava za već nabavljenu opremu
- zajmove i rate za otplatu kredita, kao i za reprogram kredita
- ostale troškove koji nisu u skladu sa namjenom Programa

Podrška ovog Programa usmjerena je na privredne subjekte koji posluju u sektoru prerađivačke industrije.

Pravo učešća imaju registrovana mikro, mala i srednja privredna društva i preduzetnici koji posluju najmanje 2 godine i čija je pretežna djelatnost registrovana u oblastima prerađivačke industrije⁷, u skladu sa Zakonom o privrednim društvima ("Sl. list CG", br. 36/11) i Uredbom o bližim kriterijumima, uslovima i načinu dodjele državne pomoći ("Sl. list CG, br. 27/10, 34/11 i 16/14), i to:

- Proizvodnja prehrambenih proizvoda
- Proizvodnja pića (osim alkoholnih pića)
- Proizvodnja tekstila (osim sintetičkih vlakana)
- Proizvodnja odjevnih predmeta
- Proizvodnja kože i predmeta od kože
- Prerada drveta i proizvodi od drveta, plute, slame i pruća, osim namještaja
- Proizvodnja papira i proizvoda od papira
- Štampanje i umnožavanje audio i video zapisa
- Proizvodnja hemikalija i hemijskih proizvoda
- Proizvodnja osnovnih farmaceutskih proizvoda i preparata
- Proizvodnja proizvoda od gume i plastike
- Proizvodnja proizvoda od ostalih nemetalnih minerala
- Proizvodnja osnovnih metala (osim čelika)
- Proizvodnja metalnih proizvoda, osim mašina i uređaja
- Proizvodnja kompjutera, elektronskih i optičkih proizvoda
- Proizvodnja električne opreme
- Proizvodnja mašina i opreme na drugom mjestu nepomenute
- Proizvodnja motornih vozila, prikolica i poluprikolica
- Proizvodnja ostalih saobraćajnih sredstava
- Proizvodnja namještaja
- Popravka i montaža mašina i opreme
- Ostale prerađivačke djelatnosti

Program se ne odnosi na privredne subjekte koji posluju u oblastima: primarne poljoprivredne proizvodnje; proizvodnje duvanskih proizvoda; trgovine (maloprodaja i veleprodaja); proizvodnje čelika, sintetičkih vlakana i vađenje uglja; proizvodnje koksa i rafiniranih naftnih proizvoda; proizvodnje i prodaje oružja i vojne opreme; organizovanja igara na sreću i sličnih djelatnosti; proizvodnje i prometa bilo kojih proizvoda ili aktivnosti koje se smatraju nezakonite ili štetne po okolinu i opasne za ljudsko zdravlje ili u djelatnostima koje se domaćim propisima ili međunarodnim konvencijama smatraju zabranjenim.

---

⁷ Po Klasifikaciji djelatnosti 2010 Zavoda za statistiku Crne Gore (u skladu sa Zakonom o Klasifikaciji djelatnosti, Službeni list Crne Gore, br. 18/11)

Sredstva NE mogu koristiti novoosnovani privredni subjekti i privredni subjekti u poteškoćama, u skladu sa propisima državne pomoći⁸, kao ni privredni subjekti kojima su dodijeljena sredstva za iste namjene u tekućoj godini iz budžeta Crne Gore i privredni subjekti koji su u obavezi povraćaja nezakonito primljene državne pomoći.

Korisnik Programa ima zabranu od tri godine (od dana sklapanja kreditnog aranžmana sa IRF) da otuđi opremu.

Oprema, koja je predmet Programa, ne može biti kupljena od fizičkog lica.

U tekućoj godini, privredni subjekti mogu podnijeti samo jedan zahtjev za dodjelu bespovratnih sredstava za nabavku opreme.

Dodjela bespovratnih sredstava po ovom Programu nije moguća po zahtjevima korisnika kredita IRF koji su dati do datuma objavljivanja Javnog poziva.

II POSTUPAK DODJELE BESPOVRATNIH SREDSTAVA

Nakon usvajanja Programa podrške za modernizaciju prerađivačke industrije od strane Vlade Crne Gore, Ministarstvo ekonomije će u saradnji sa IRF raspisati Javni poziv za dodjelu bespovratnih sredstava. Javni poziv će biti objavljen na internet sajtu Ministarstva: <http://www.mek.gov.me/ministarstvo> i Investiciono-razvojnog fonda Crne Gore: <http://www.irfcg.me/me/> i biće otvoren dok se sredstva iz Programa ne utroše, najkasnije do 15. decembra tekuće godine.

Procedura ovog Programa nalaže da se, prvobitno, podnese Zahtjev za dodjelu bespovratnih sredstava na arhivu Ministarstva ekonomije. Nakon toga, potencijalni korisnik bespovratnih sredstava obraća se IRF, zajedno sa cjelokupnom dokumentacijom kojom se dokazuje ispunjenost uslova propisanih kreditnom linijom IRF i ovjerenim popunjenim obrascem za dodjelu bespovratnih sredstava. Dokumentaciona osnova definisana je kreditnom linijom IRF.

Pregledanje, kontrolu formalne ispravnosti dokumentacije, ocjenjivanje i donošenje odluke o dodjeli predmetnog kredita vrše stručne službe IRF.

Najkasnije u roku od tri mjeseca od dana nabavke i stavljanja u funkciju nabavljene opreme (ali ne kasnije od 15. decembra u tekućoj godini) IRF je u obavezi da Ministarstvu ekonomije, na verifikaciju, dostavi:

- Zahtjev za finansiranje investicionih ulaganja
- Informaciju o odobrenom kreditnom zahtjevu
- Odluku Odbora direktora
- Fakturu o nabavci nove/polovne opreme
- Izvještaj o prvoj namjenskoj kontroli korišćenja kredita
- Iskaz o finansijskoj poziciji privrednog subjekata (Bilansi stanja/uspjeha) za protekle dvije godine

Nakon toga, **Komisija za dodjelu bespovratnih sredstava Ministarstva ekonomije** vrši pregled dokumentacije i donosi odluku o prihvatanju/odbijanju zahtjeva i dodjeli bespovratnih sredstava (do momenta raspoloživosti sredstva) **prema redosljedu prijema formalno ispravnih zahtjeva od strane IRF**, u roku od 15 dana od dana dostavljanja predmetne dokumentacije. Nakon odluke, u roku od 10 dana Ministarstvo ekonomije obavještava IRF koje je dužno da, u roku od 15 dana od dana prijema sredstava, prenese odobrena bespovratna sredstva privrednom subjektu sa kojim je sklopljen kreditni aranžman po osnovu ovog Programa.

---

⁸ Državna pomoć se ne može dodijeliti novoosnovanim privrednim društvima i privrednim društvima u poteškoćama u skladu sa Pravilnikom o listi pravila državne pomoći ("Sl. list", br. 35/14 i 02/15) prilogom 7a – 1 Regulatorna Komisije (EU) br. 651/2014, od 17. juna 2014. godine, član 1 tačka 4 Poglavlje 1. Dodatno, u skladu sa pomenutim Pravilnikom, mogu se dobiti sredstva po nekom drugom pravnom osnovu ukoliko ukupna pomoć ne prelazi najviši intenzitet podrške (% opravdanih troškova).

III MONITORING PROGRAMA

Prvu namjensku kontrolu korišćenja sredstava vrši IRF i o tome obavještava Ministarstvo ekonomije.

Korisnik sredstava dužan je da Ministarstvu ekonomije, IRF i Komisiji za kontrolu državne pomoći, u cilju praćenja korišćenja sredstava, omogući nadzor tokom realizacije Programa tako što će u svakom momentu biti omogućena kontrola i uvid u finansijsku dokumentaciju.

Privredni subjekt je u obavezi da u roku od dvije godine (od dana prijema bespovratnih sredstava), po zahtjevu Ministarstva ekonomije i IRF, dostavi izvještaj o efektima nabavke nove/polovne opreme uz Izjavu korisnika da oprema kupljena po Programu nije otuđena.

Tabela za monitoring:

Naziv privrednog subjekta	Svrha pomoći	Intenzitet pomoći	Instrument pomoći	Indikator ostvarenog efekta					
				Proširenje asortimana (broj i %)	Povećanje obima i vrijednosti prometa (%)	Povećanje produktivnosti poslovanja (prihod/broj zaposlenih u %)	Povećanje profitabilnosti poslovanja (neto dobit/ukupan prihod u %)	Poboljšanje plasmana na inostrana tržišta (% povećanja učešća na inostranom tržištu)	Povećanje broja zaposlenih (broj i %)